Matematik B F2021 Forelæsning 1 (uge 6)

Kort intro til kurset

+

EMEA: 15.1-5

Matricer og matrixregning

Kursusinformation (Absalon)

Matematik B forår 2021: Vigtig information om kurset

Se også kurser.ku.dk, direkte link: https://kurser.ku.dk/course/a%c3%98kb08007u/2020-2021

Bemærk: Al undervisning indtil 1. april vil være online

Undervisningen

Undervisningen i Matematik B består af:

- 3 timers forelæsninger i 14 uger fra uge 6 til 20, dog ingen forelæsning i uge 13 pga påske.
   Forelæsningerne afholdes fredage kl. 10-13 i Chr Hansen auditoriet og/eller online afhængig af Coronasituationen. Forelæser er Thomas Jensen (tj@econ.ku.dk).
- 3 timers holdundervisning i 14 uger fra uge 7 til 21, dog kun én undervisningsgang i uge 13-14 pga påske (dette aftales på holdene). Underviser og skema for de enkelte hold kan findes på kurser.ku.dk. Holdundervisningen afholdes fysisk eller online afhængig af Corona-situationen.

Planer for de enkelte forelæsninger og holdundervisningsgange vil være tilgængelige på Absalon.

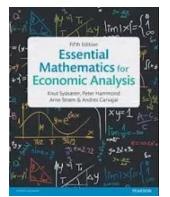
VIGTIGT: Undervisningen forudsætter, at I har forberedt jer og deltager aktivt! Der er specifikke minimumsforventninger til jeres forberedelse – læs dem under beskrivelsen af forelæsninger og holdundervisning nedenfor.

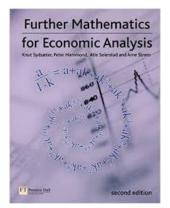
Undervisningsmateriale

Vi bruger nedenstående lærebøger i kurset. Bemærk, at den første er bogen fra Matematik A.

- Sydsæter, Hammond, Strøm og Carvajal: "Essential Mathematics for Economic Analysis". Fifth edition. Pearson. 2016.
- Sydsæter, Hammond, Seierstad og Strøm: "Further Mathematics for Economic Analysis". Second edition. Prentice Hall/Pearson, 2008.

Eventuelt supplerende materiale vil blive lagt på Absalon.

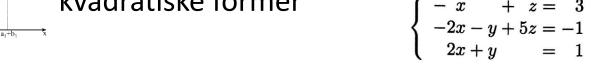

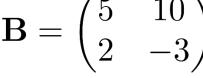
Om papir, blyant og IT-værktøjer

Kort om det faglige indhold

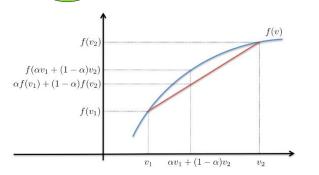
Overordnet består kurset af to dele:

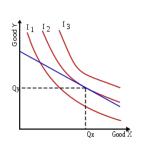
- Lineær algebra (forelæsning 1-7)
  - Bl.a. lineære ligningssystemer, matricer, vektorer, determinanter, egenværdier og -vektorer, kvadratiske former (-x + z = 3)

- Emner i matematisk analyse (forelæsning 8-13)
  - Bl.a. (mere om) konvekse- og konkave funktioner af flere variable og optimeringsproblemer, dobbeltintegraler, differensligninger, differentialligninger (af 1. orden)

Differentialligning	Туре
$y' = x^2 y^2$	1. orden
y'' + x = y	2. orden
y'y = x	1. orden
$y'\sqrt{x} + y = 3$	1. orden
y''' + y'' = y	3. orden
$y' = \frac{x^2 + xy}{xy + y^2}$	1. orden

I dag: Matricer og matrixregning

- Nyt matematisk begreb: Matricer
  - Grundlæggende introduktion og simple matrixoperationer (15.2)
  - Matrix-multiplikation (15.3-4)
  - Transponering og symmetriske matricer (15.5)
  - Lineære ligningssystemer og matricer (15.1,2,3) (kun kort, mere i senere forelæsninger)

Hvad er en matrix? (15.2)

En $m \times n$ matrix (m rækker, n søjler):

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix}$$

Alle elementer/indgange a_{ij} er (reelle) tal

Første index er rækkenummer, andet index er søjlenummer. a_{ij} er altså elementet i den *i*'te række, *j*'te søjle

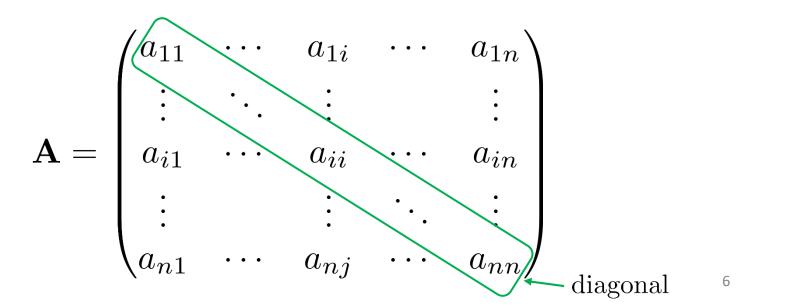
Vi bruger også notationen $\mathbf{A} = (a_{ij})_{m \times n}$

To matricer
$$\mathbf{A} = (a_{ij})_{m \times n}$$
 og $\mathbf{B} = (b_{ij})_{m \times n}$ er ens $(\mathbf{A} = \mathbf{B})$ hvis $a_{ij} = b_{ij}$ for alle $i = 1, \dots, m$ og $j = 1, \dots, n$

Søjler og rækker:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & \cdots & a_{1j} & \cdots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots & & \vdots \\ a_{i1} & \cdots & a_{ij} & \cdots & a_{in} \\ \vdots & & \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & \cdots & a_{mj} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix}$$
 i'te række

Kvadratisk matrix: $n \times n$ matrix (altså samme antal søjler og rækker)

Eksempler på matricer

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 7 \\ -3 & \frac{1}{2} & 0 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 5 & 10 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 7 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{x} = \begin{pmatrix} \sqrt{2} \\ -1 \\ \frac{3}{2} \end{pmatrix}$$
"søjlevektor"

$$\mathbf{y} = (11, 77, -5, 0)$$
 — "rækkevektor"

Simple matrix-operationer

Addition og skalar-multiplikation [NB: skalar=tal]

Lad:

$$\mathbf{A} = (a_{ij})_{m \times n}, \qquad \mathbf{B} = (b_{ij})_{m \times n}, \qquad \alpha \in \mathbb{R}$$

Definition (s.586):

$$\mathbf{A} + \mathbf{B} = \begin{pmatrix} a_{11} + b_{11} & a_{12} + b_{12} & \cdots & a_{1n} + b_{1n} \\ a_{21} + b_{21} & a_{22} + b_{22} & \cdots & a_{2n} + b_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{m1} + b_{m1} & a_{m2} + b_{m2} & \cdots & a_{mn} + b_{mn} \end{pmatrix} = (a_{ij} + b_{ij})_{m \times n}$$

$$\alpha \mathbf{A} = \begin{pmatrix} \alpha a_{11} & \alpha a_{12} & \cdots & \alpha a_{1n} \\ \alpha a_{21} & \alpha a_{22} & \cdots & \alpha a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ \alpha a_{m1} & \alpha a_{m2} & \cdots & \alpha a_{mn} \end{pmatrix} = (\alpha a_{ij})_{m \times n}$$
"på hver plads"!

Regneregler for addition og skalar-mult.

Lad **A**, **B** og **C** være $m \times n$ matricer og α, β være reelle tal Lad **0** være $m \times n$ matricen hvor alle elementer er 0 (nulmatricen) Da gælder følgende (s.587):

$$(\mathbf{A} + \mathbf{B}) + \mathbf{C} = \mathbf{A} + (\mathbf{B} + \mathbf{C})$$
  $\mathbf{A} + \mathbf{B} = \mathbf{B} + \mathbf{A}$ $\mathbf{A} + \mathbf{0} = \mathbf{A}$ $\mathbf{A} + (-\mathbf{A}) = \mathbf{0}$ $\alpha(\mathbf{A} + \beta)\mathbf{A} = \alpha\mathbf{A} + \beta\mathbf{A}$ $\alpha(\mathbf{A} + \mathbf{B}) = \alpha\mathbf{A} + \alpha\mathbf{B}$

Bevis: Brug regneregler for reelle tal...

Øvelser

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 2 & \frac{1}{2} & 1 \\ 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 7 \\ 0 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix}$$

Bestem matricen $2\mathbf{A} + \mathbf{B}$

Bestem reelle tal α og β så flg er opfyldt:

$$\alpha \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} + \beta \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{pmatrix}$$

pingo.coactum.de (NY KODE TIL MAT B: 131061)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 2 & \frac{1}{2} & 1 \\ 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 7 \\ 0 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix}$$

$$2\mathbf{A} + \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 3 & -5 & 11 \\ 4 & -1 & 4 \\ 6 & 8 & 8 \end{pmatrix}$$

$$\alpha \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} + \beta \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{pmatrix}$$

$$\alpha \begin{pmatrix} \alpha + \beta & 2\alpha + 2\beta \end{pmatrix}$$

Ekstra øvelse til de hurtige:

$$\alpha \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} + \beta \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p & 2 \\ 5 & q \end{pmatrix}$$

Der er fire ubekendte i denne matrix-ligning.

Fra øvelse 2 kender I allerede én løsning.

Findes der andre løsninger?

Matrix-ligningen giver 4 lign. med 4 ubekendte:

$$\begin{array}{l} x+\beta=p\\ 2\alpha+2\beta=2 \end{array}$$
 giver $p=1$ og så $\beta=1-\alpha$ $\rightarrow$ $\beta=1-2=-1$ $3\alpha+\beta=5$ $\rightarrow$ $3\alpha+(1-\alpha)=5$ $(=)$ $\alpha=2$

$$4x+2p=9$$
  3 $4.2+2.(-1)=9$ (=) $9=6$

Altså netop I løsu: $p=1, q=6, x=2, \beta=-1$, som er den vi kendte fra øvelse (2)

Matrixmultiplikation (15.3)

Vi starter med et eksempel:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

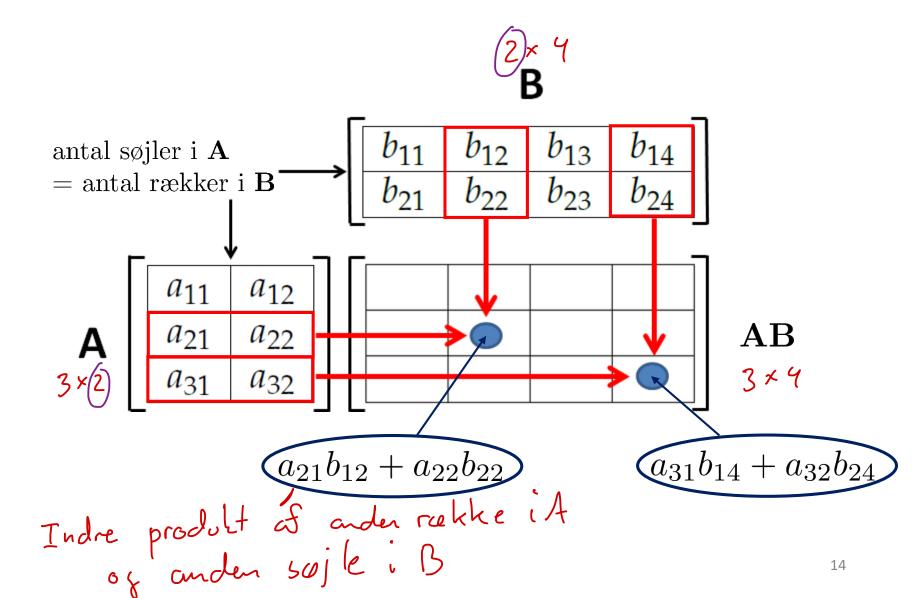
Matrixproduktet **AB** er da en 2 × 3 matrix og udregnes på følgende måde:

$$\beta = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 2 & 2 \\ 5 & 7 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 5 & 2 \\ 5 & 7 & 6 \end{pmatrix}$$

AB

Lidt mere generelt...

Øvelse

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

Udregn matrixprodukterne AB og BC

Hvilke af følgende matrixprodukter giver mening?

- 1) **BA**
- 2) **CC**
- 3) **BB**
- 4) (**AB**)**C**
- 5) (**BC**)**C**

pingo.coactum.de (131061)

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 1 & 4 & 1 \end{pmatrix} = AB$$
2×3

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 3 & 2 \\ 5 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

5)
$$(\mathbf{BC})\mathbf{C}\sqrt{\mathbf{BC}}: 2\times3$$
  $C: 3\times3$

Matrixmultiplikation: Generel Def.

s.589:

Lad
$$\mathbf{A} = (a_{ij})_{m \times n}$$
 og $\mathbf{B} = (b_{ij})_{n \times p}$.

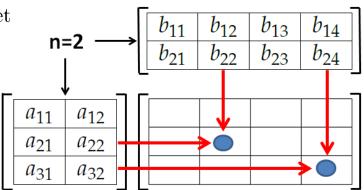
Matrixproduktet **AB** er så den $m \times p$ matrix, hvor elementet i i'te række, j'te søjle er

$$[\mathbf{AB}]_{ij} = a_{i1}b_{1j} + a_{i2}b_{2j} + \ldots + a_{in}b_{nj} = \sum_{k=1}^{n} a_{ik}b_{kj}$$

(for alle
$$i = 1, ..., m \text{ og } j = 1, ..., p$$
)

NB: Definitionen passer med opstillingen/skemaet

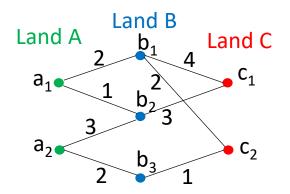
fra tidligere!

В

Matrixmultiplikation: "Motivation"

Antal fly mellem byer i 3 lande:

$$A \rightarrow B: \begin{array}{c} a_1 \\ p = \\ q_2 \end{array} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 2 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} B \rightarrow C: \\ Q = b_2 \\ 0 & 1 \end{array} \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 3 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$Q = b_1 \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 3 & 6 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

A > C:
$$a_1 (2.9.1.3 \ 2.2) = (11 \ 4)$$
 regn selv efter: $a_2 (3.3 \ 2.1) = (9 \ 2)$ = PQ (matrix - product)

(se også Example 15.4.7, s.597-8 for et lignende eksempel)

Matrixmult.: Regneregler (15.4)

Følgende regneregler gælder for alle matricer $\mathbf{A}$, $\mathbf{B}$ og $\mathbf{C}$ med dimensioner så matrixprodukterne er definerede og alle reelle tal α (s.593):

$$(\mathbf{A}\mathbf{B})\mathbf{C} = \mathbf{A}(\mathbf{B}\mathbf{C}) = \mathbf{A} \mathbf{B} \mathbf{C}$$
 $(\mathbf{A}\mathbf{B}+\mathbf{C}) = \mathbf{A}\mathbf{B} + \mathbf{A}\mathbf{C}$
 $(\mathbf{A}+\mathbf{B})\mathbf{C} = \mathbf{A}\mathbf{C} + \mathbf{B}\mathbf{C}$
 $(\alpha\mathbf{A})\mathbf{B} = (\mathbf{A})(\alpha\mathbf{B}) = \alpha(\mathbf{A}\mathbf{B})$

Bevis-metode: Vis, at elementet på en vilkårlig plads i matricen på venstresiden er lig elementet på samme plads i matricen på højresiden (fx $[(AB)C]_{il} = [A(BC)]_{il}$ for alle i, l)

Lad
$$\mathbf{A} = (a_{ij})_{m \times n}$$
, $\mathbf{B} = (b_{ij})_{n \times p}$, $\mathbf{C} = (c_{ij})_{p \times q}$

Vis:
$$(AB)C = A(BC)$$

Matrixmultiplikation: Pas på!!!

- (i) Matrixprodukterne **AB** og **BA** er typisk <u>ikke</u> ens
- (ii) Hvis $\mathbf{AB} = \mathbf{0}$, kan man <u>ikke</u> konkludere, at $\mathbf{A} = \mathbf{0}$ eller $\mathbf{B} = \mathbf{0}$
- (iii) Hvis $\mathbf{AB} = \mathbf{AC}$ og $\mathbf{A} \neq \mathbf{0}$, kan man <u>ikke</u> konkludere, at $\mathbf{B} = \mathbf{C}$

Eksempel, der demonstrerer (i) og (ii):

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$AB = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (i) \\ AB \neq BA \end{array} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} (ii) \\ BA = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \end{array}$$

Identitetsmatricen af orden n

$$\mathbf{I}_n = egin{pmatrix} 1 & 0 & \cdots & 0 \ 0 & 1 & \cdots & 0 \ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \ 0 & 0 & \cdots & 1 \end{pmatrix} egin{pmatrix} (n imes n ext{ matrix}) \ "1-taller på diagonalen, O'er alle andre steder" \end{pmatrix}$$

For enhver $n \times n$ matrix **A** gælder:

$$\mathbf{I}_n \mathbf{A} = \mathbf{A} \mathbf{I}_n = \mathbf{A}$$

 $\mathbf{I}_n$ er den eneste matrix med denne egenskab!

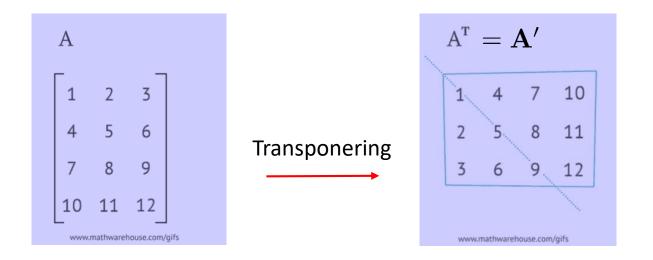
Matrix-potenser

For kvadratisk matrix **A** kan vi bruge potens-notation:

$$\mathbf{A}^{2} = \mathbf{A}\mathbf{A}$$
 $\mathbf{A}^{3} = \mathbf{A}\mathbf{A}\mathbf{A} = (AA)A = A(AA)$
 $\vdots$
 $\mathbf{A}^{n} = \mathbf{A}\mathbf{A} \cdot \cdot \cdot \mathbf{A}$ (produkt af n matricer)
 $\vdots$

Transponering og symmetriske matricer (15.5)

Transponering af matricer: Først en lille animation...

Første række i $\mathbf{A}'$ er første søjle i $\mathbf{A}$, anden række i $\mathbf{A}'$ er anden søjle i $\mathbf{A}$, etc.

Hvis vi bruger notationen $\mathbf{A}' = (a'_{ij})$ har vi altså:

$$a'_{ij} = a_{ji}$$

(hvor a_{ji} er elementet i række j, søjle i i $\mathbf{A}$) 25

Regneregler for transponering

s.600:

$$(\mathbf{A}')' = \mathbf{A}$$
$$(\mathbf{A} + \mathbf{B})' = \mathbf{A}' + \mathbf{B}'$$
$$(\alpha \mathbf{A})' = \alpha \mathbf{A}'$$
$$(\mathbf{A}\mathbf{B})' = \mathbf{B}'\mathbf{A}'$$

---- NB!

Symmetriske matricer

En symmetrisk matrix er en kvadratisk matrix, der er symmetrisk omkring diagonalen:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 \\ 2 & 0 & 3 \\ -5 & 3 & 7 \end{pmatrix}$$

En kvadratisk matrix $\mathbf{A} = (a_{ij})_{n \times n}$ er altså symmetrisk netop hvis

$$a_{ij} = a_{ji}$$
 for alle $i, j = 1, \dots, n$

Heraf ses:

$$\mathbf{A}$$
 er symmetrisk $\Leftrightarrow$ $\mathbf{A}' = \mathbf{A}$

Lineære lign.systemer og matricer (15.1,2,3)

2 ligninger med 2 ubekendte:

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 = b_1$$
$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 = b_2$$

- Ubekendte: x_1, x_2
- Koefficienter: $a_{11}, a_{12}, a_{21}, a_{22}$
- Konstanter: b_1, b_2

Eksempel:
$$x_1+x_2=15$$
 "Anna og Bo er tilsammen 15 år. Bo er halvt så gammel som Anna. Hvor gamle er de hver især?"

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 = b_1$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 = b_2$$

Koefficientmatrix for ligningssystemet:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}$$

Ligningssystemet på matrixform:

$$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{B} \qquad \begin{pmatrix} a_{11} x_1 + q_{12} x_2 \\ a_{21} x_1 + q_{22} x_2 \end{pmatrix}$$

Eller:

hvor

$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \end{pmatrix}$$

Generelt: m ligninger, n ubekendte:

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = b_1$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = b_2$$

$$\vdots$$

$$a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n = b_m$$

Koefficientmatrix:
$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix} \;\; \mathsf{M} \; \mathsf{X} \; \mathsf{M}$$

Ligningssystemet på matrixform: $\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{B}$

$$\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{B}$$

hvor
$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \dots \\ x_n \end{pmatrix}$$
 og $\mathbf{B} = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \dots \\ b_m \end{pmatrix}$ 30